

MONITOR AL POLITICII DE SECURITATE ȘI APARARE A REPUBLICII MOLDOVA

SEPTEMBRIE 2023

www.ape.md

INFOSECURITY

Ziua Armatei Naționale a fost marcată în Moldova

Pe 3 septembrie a fost marcată Ziua Armatei Naționale, iar cu acest prilej au fost organizate evenimente festive în garnizoanele de la Chișinău, Bălți și Cahul. În cadrul acestora, subdiviziunile Armatei Naționale au desfășurat concursuri, expoziții de fotografii, echipament și tehnică, exerciții de mânăuire a armei și luptă corp la corp. Totodată, Orchestra prezidențială a Republicii Moldova, dar și colective artistice locale și interpreți, au susținut recitaluri muzicale. Activitățile s-au încheiat cu ceremoniale militare de retragere cu torțe. Șefa statului a venit cu un mesaj de felicitare, în care le-a mulțumit apărătorilor țării pentru profesionalism și a menționat că se lucrează pentru a compensa perioada de neglijare a sectorului de apărare. Una din obiectivele Ministerului Apărării este consolidarea capacităților Armatei și reformarea acesteia în conformitate cu standardele internaționale. Armata Națională este una din principalele instituții cu atribuții în domeniul menținerii securității statului și un pilon esențial al suveranității și integrității teritoriale. Aceasta îndeplinește sarcini complexe pentru a îmbunătăți securitatea internă a statului, apărarea frontierelor de stat și protecția obiectelor strategice, precum și colaborează cu structurile internaționale și participă la misiuni de menținere a păcii.

Moldova a aderat la Mecanismul de Protecție Civilă al UE

Republica Moldova a aderat la Mecanismul de Protecție Civilă al UE în calitate de stat participant, ceea ce înseamnă că țara va putea nu doar beneficia de ajutor în caz de criză, ci și va putea contribui oferind solidaritate și asistență altor țări aflate în dificultate. Mecanismul este o inițiativă europeană de solidaritate menită să sprijine țările în situații de criză și dezastru și cuprinde măsuri preventive pentru a reduce impactul viitoarelor situații de urgență. În funcție de natura dezastrului, acest ajutor poate lua diferite forme, cum ar fi operațiuni de căutare și salvare, stingerea incendiilor forestiere și urbane, dislocarea de personal medical, echipamente medicale, purificarea apei și adăposturi temporare de urgență. Moldova a beneficiat de Mecanismul de Protecție Civilă al UE pentru a face față strămutărilor pe scară largă declanșate de invazia Rusiei în Ucraina.

UE sprijină modernizarea sectorului de securitate și apărare în Moldova

Prim-ministrul Dorin Recean a avut o întrevedere cu președintele Comitetului militar al UE, generalul Robert Brieger, care s-a aflat într-o vizită oficială în Moldova. Oficialii au discutat despre cooperarea Republicii Moldova cu Uniunea Europeană în domeniul securității și apărării, precum și situația regională de securitate, agravată de războiul Federației Ruse împotriva Ucrainei. Șeful Executivului a apreciat asistența oferită de UE în vederea realizării reformei în sectorul de securitate, în special prin intermediul Instrumentului European pentru Pace (EPF). La rândul său, generalul Robert Brieger a reiterat sprijinul Uniunii Europene pentru sporirea profesionalismului militarilor din Republica Moldova și transformarea instituției de apărare în una modernă și eficientă.

Vizita oficială a lui Mircea Geoană la Chișinău

Secretarul General adjunct al NATO, Mircea Geoană, s-a aflat într-o vizită oficială în Moldova în perioada 14-15 septembrie. Oficialul a avut întâlniri cu diverși reprezentanți ai instituțiilor de stat și societății civile, în cadrul cărora au fost abordate subiecte ce țin de situația de securitate din regiune, direcțiile de cooperare dintre cele două părți, precum și acțiunile întreprinse în contextul reformei sectorului de securitate. Mircea Geoană a declarat că NATO este dispusă să coopereze cu Moldova în vederea modernizării armatei și întăririi rezilienței statului, menționând că «Republica Moldova aparține familiei democrațiilor europene». De asemenea, acesta a subliniat că Moldova nu este supusă amenințărilor unei invazii militare, însă se confruntă cu amenințări hibride, ca atacuri cibernetice și instigări la revolte sociale. Această vizită are o însemnătate specială, întrucât este un semn al aprofundării dialogului dintre Moldova și NATO și o confirmare a sprijinului de care poate beneficia țara în urma cooperării cu acest bloc politico-militar.

Moldova și SUA își unesc forțele în vederea combaterii manipulărilor informaționale străine

La 18 septembrie a fost semnat un Memorandum de cooperare privind combaterea manipulărilor informaționale străine de către Secretarul General al Guvernului, Artur Mija, și coordonatorul Centrului de Angajament Global din cadrul Departamentului de Stat al Statelor Unite ale Americii, James P. Rubin. Documentul prevede lansarea unei platforme de consultări bilaterale privind combaterea manipulărilor informaționale, cu scopul dezvoltării unor strategii de răspuns eficiente. De asemenea, în aceste procese vor fi implicați și reprezentanți ai societății civile, presei independente, mediului academic și ai organizațiilor multilaterale. Semnarea documentului întruchipează angajamentul luptei comune împotriva dezinformării, astfel încât va putea fi creat un mediu de promovare al informațiilor veridice.

Republica Moldova a participat la cea de-a 78-a sesiune a Adunării Generale a ONU

Echipa Republicii Moldova a participat la cea de-a 78-a sesiune a Adunării Generale a ONU. Oficialii au discutat despre impactul războiului Rusiei împotriva Ucrainei asupra regiunii, evidențiind contribuția noastră la stabilitatea europeană. De asemenea, a fost prezentată agenda noastră de reforme în vederea deschiderii negocierilor de aderare cu UE. Președinta statului a menționat că Republica Moldova are o contribuție tot mai mare la securitatea regională, iar pe măsură ce «capacitatea și reziliența de apărare» se consolidează, Moldova este «din ce în ce mai recunoscută ca un contributor la securitatea regională: un vecin puternic al Ucrainei și un partener al UE în confruntarea cu provocările». În același timp, contribuția Moldovei la menținerea securității «se extinde în întreaga lume: armata moldovenească participă activ la misiunile de menținere a păcii, inclusiv în operațiunea ONU în Liban». Șefa statului a avertizat cu privire la amenințarea constantă a acțiunilor hibride ale Rusiei împotriva Moldovei, chiar dacă țara nu are de făcut față unei amenințări militare iminente, care includ șantaj energetic, susținerea manifestațiilor de protest și separatismului, precum și campanii de dezinformare. Maia Sandu a menționat și eforturile de menținere a păcii în regiunea transnistreană și a cerut retragerea necondiționată a trupelor rusești din această zonă. Președinta a încheiat discursul cu un apel către Uniunea Europeană și țările din lumea liberă să sprijine aderarea Moldovei la UE, subliniind că succesul unei democrații într-o țară are un impact global și că lupta pentru democrație trebuie să fie susținută pe plan internațional.

Șeful Sputnik Moldova, expulzat din țară, avea legături cu serviciile secrete ruse

Directorul agenției de știri Sputnik Moldova, Vitali Denisov, a fost expulzat din țară și declarat indezirabil pe o perioadă de 10 ani, pentru «implicarea acestuia în treburile interne ale Republicii Moldova, fapt care pune în pericol securitatea informațională a țării noastre». Acesta face parte din cadrul Centrului 72 de Servicii Speciale, fiind înrolat cu gradul de colonel în unitatea militară GRU nr. 54777 a Direcției principale de informații din Ministerul Apărării de la Moscova. Republica Moldova a interzis site-ul sputnik.md în februarie 2022, la două zile de la începutul invaziei rusești în Ucraina, printr-o hotărâre a șefului Serviciului de Informații și Securitate. După o scurtă perioadă, apare md.sputnik.news.com și alte derivate ale portalului. Toate clonele Sputnik au fost blocate de SIS în luna martie curent, motivând că «promovează informații false în domeniul ce afectează securitatea națională, în condițiile stării de urgență».

Moldova și Franța negociază un acord de apărare

Sébastien Lecornu, Primul Ministru francez al Apărării, a venit într-o vizită oficială la Chișinău, în cadrul căreia s-a întâlnit cu Anatolie Nosatii, Ministrul Apărării al Republicii Moldova. Oficialii au semnat o scrisoare de intenție pentru a întări cooperarea în domeniul apărării și a asista Republica Moldova în modernizarea instrumentelor sale militare, în cadrul Mecanismului European pentru Pace (EPF), astfel încât Guvernul de la Paris va oferi Moldovei mai multe echipamente individuale de apărare, inclusiv arme. Compania franceză «Thales» va livra până la finele anului un radar modern de monitorizare a spațiului aerian al țării. Franța propune Moldovei să avanseze pe trei piloni: formarea femeilor și bărbaților încadrați în serviciul militar, creșterea capacităților de apărare și completarea cu echipamente moderne, și consolidarea dialogului strategic, fiind menționată intenția de a deschide o misiune de apărare care va activa în cadrul Amasadei Franței la Chișinău. La rândul său, Ministrul Anatolie Nosatii a menționat că tot ce ține de consolidarea sectorului de apărare reprezintă un deziderat important pentru Republica Moldova, în scopul îndeplinirii celor trei obiective strategice: apărarea republicii, gestionarea crizelor și extinderea contribuției la efortul internațional de menținere a păcii.

Atac cibernetic asupra mai multor site-uri guvernamentale și de media

În seara zilei de 25 septembrie, au apărut informații conform cărora hackerii ar fi atacat site-urile unor agenții guvernamentale din domeniul energetic, precum și site-urile unor instituții media. Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică a confirmat public informația, precizând că nu a fost vorba de un atac cibernetic asupra infrastructurii energetice a țării. Este vorba de site-urile Moldelectrica, Premier Energy, FEE-Nord, ANRE și RED-Nord. Ar fi fost supuse atacurilor cibernetică inclusiv portalul web al Ziarului de Gardă și publicația regională Nokta. Același canal a mai anunțat despre atacul asupra paginilor web ale Aeroportului, Căii Ferate și Bemol-ului. Serviciul Tehnologia Informației precizează că tehnicienii au întreprins acțiunile necesare pe segmentul de activitate, pentru diminuarea impactului. Inițial, a fost suspendat accesul către site-uri din exteriorul țării, pentru a nu admite preluarea acestora. Canalul de telegram People's CyberArmy și-a asumat responsabilitatea pentru atacuri.

Fragmente de rachetă căzute în regiunea transnistreană

Pe 25 septembrie, în satul Chițcani din regiunea transnistreană a Republicii Moldova, au căzut fragmentele unei rachete C-300 după ce noaptea, sătenii au auzit o explozie puternică. În urma incidentului, distrugerii și victime nu au fost înregistrate, însă nu se cunoaște deocamdată cui aparține racheta. Potrivit membrilor Comisiei Unificate de Control din partea autorităților transnistrene, fragmentele rachetei au căzut într-o grădină privată, fiind ulterior evacuate de geniști. Ministerul Apărării al Republicii Moldova a anunțat că la fața locului s-au deplasat observatorii militari din cadrul Forțelor Mixte de Menținere a Păcii. Autoritățile de la Chișinău nu au acces la fața locului pentru a verifica ce s-a întâmplat, zona fiind controlată de forțele separatiste de la Tiraspol. Incidentul va fi discutat în cadrul ședințelor Comisiei Unificate de Control. De la începutul războiului din Ucraina, mai multe bucăți de rachetă, unele conținând cantități mari de explozibil, au căzut pe teritoriul Republicii Moldova.

! DINAMICA SECURITĂȚII NAȚIONALE A REPUBLICII MOLDOVA

• Natalia STERCUL, Nicoleta ADAM, Asociația pentru Politica Externă

**Cele mai presante probleme de securitate
în luna septembrie 2023**

**Intensificarea eforturilor Federației Ruse
de imixtiune în rezultatele alegerilor
locale din Moldova**

! Rusia continuă încercările de a influența procesele democratice din Moldova, inclusiv rezultatele alegerilor locale din 5 noiembrie. În acest sens, autoritățile încearcă să prevină posibile cazuri de destabilizare a situației prin mituirea alegătorilor și încălcări ale legislației privind finanțarea partidelor și campaniilor electorale. Respectiv, finanțarea ilegală a partidului «Renaștere» a fost abordată prin investigații la președinta interimară a partidului, Natalia Parasca, precum și prin plasarea în arest a deputaților Irina Lozovan și Alexandr Nesterovschi, care sunt suspectați de îmbogățire ilegală și spălare a unor sume mari de bani. Partidul «Renaștere» critică politica externă a Chișinăului și declară în repetate rânduri că partenerii strategici ai Republicii Moldova se află în est – și anume Uniunea Economică Eurasiatică și Federația Rusă, acțiuni ce devin tot mai frecvente odată cu apropierea alegerilor locale.

**Escaladarea retoricii părții ruse ca
măsură de răzbunare devine din
ce în ce mai versatilă**

! Întărirea retoricii neprietenoase de către Ministerul Afacerilor Externe al Rusiei cu privire la acțiunile autorităților moldovenești, care încearcă să asigure securitatea spațiului informațional al țării, devine din ce în ce mai frecventă. În special, după ce directorul Sputnik.md, Vitali Denisov, a fost declarat indezirabil în Republica Moldova și expulzat din țară, reprezentantul oficial al Ministerului de Externe al Rusiei, Maria Zaharova, a declarat că deportarea lui Denisov este «o altă verigă a lanțului de atitudine inadecvată a actualelor autorități moldovenești față de conceptul de democrație». Zaharova atrage în mod repetat atenția asupra așa-zisei «opresiuni» din Moldova a presei, a limbii ruse și a opoziției.

! În perioada actuală, se poate observa o intensificare a retoricii părții ruse cu privire la rezultatele auditului extern efectuat de Wikborg Rein Advokatfirma Forensic Risk Alliance & Co. Limitat din Marea Britanie. Auditul internațional nu a confirmat datoria istorică a Moldovei, după care Moldova a declarat deschis că nu intenționează să plătească «datorii inexistente», și, prin urmare, refuză să plătească Gazprom-ului 709 milioane dolari, oferindu-se să plătească doar 8,6 milioane dolari.

! Partea rusă atrage atenția asupra faptului că raportul auditorului nu a fost aprobat de Consiliul de Supraveghere al Moldovagaz, așa cum se prevede în acordurile dintre Gazprom și Guvernul Republicii Moldova. Auditorul și condițiile licitației pentru achiziționarea serviciilor sale au fost stabilite unilateral de partea moldovenească fără acordul Gazprom și Moldovagaz. Concluziile auditorului nu pot influența în niciun fel mărimea și valabilitatea acestei datorii, mai ales că aceasta este confirmată în documente semnate regulat de Gazprom și Moldovagaz și în deciziile arbitrale internaționale relevante. Astfel, Gazprom nu este de acord cu declarațiile părții moldovenești și intenționează să-și apere drepturile prin toate mijloacele posibile.

Creșterea numărului de alerte cu bombă false

În luna septembrie, numărul de alerte false cu minarea clădirilor publice a crescut alarmant în Republica Moldova. În perioada actuală, în capitală au fost înregistrate 4 alerte cu bombă. În nordul țării, la Bălți – 3 alerte.

De la începutul noului an școlar, au fost primite informații de la persoane anonime despre minarea instituțiilor de învățământ, printre care și Liceul Mihai Greco, Liceul Pușkin, gimnaziul nr. 14, Liceul Vasile Alecsandri. În regim de urgență, au fost luate toate măsurile necesare, inclusiv evacuarea personalului și a elevilor. Cu toate acestea, aceste avertizări s-au dovedit a fi false. Potrivit legii, un elev poate fi supus unei amenzi de până la 42,500 de lei și până la 240 de ore de muncă neplătită în folosul comunității sau doi ani de închisoare pentru denunțarea falsă a unei alerte cu bombă.

La 13 și 17 septembrie au fost înregistrate mesaje cu privire la minarea centrului comercial Malldova. Ambele cazuri s-au dovedit a fi false, fapt ce totuși a provocat temeri ale autorităților și serviciilor speciale. Escrocii aleg locurile cu un număr mare de persoane intenționat, pentru a da o scară mai mare acțiunilor lor rău intenționate. Trebuie remarcat, pe baza observațiilor martorilor oculari, că vizitatorii centrului comercial nu s-au grăbit să părăsească clădirea, auzind sirena, ci au continuat să stea la coadă pentru plată la casele de marcat. Acest lucru sugerează că oamenii au devenit mai puțin susceptibili la astfel de situații din cauza mesajelor false repetate.

Minări au fost, de asemenea, raportate pe 20 septembrie. De data aceasta, obiectul «minării» a fost sediul partidului «Șansă» de pe strada Bulgară 43, condus de jurnalistul Alexei Lungu. Anterior, la aceeași adresă a fost sediul Partidului Democrat din Moldova în anii în care a fost condus de oligarhul Vladimir Plahotniuc, care a părăsit țara în 2019. După o inspecție detaliată a serviciilor de informații, s-a anunțat că nu a existat nici o armă explozivă în clădire, iar acesta este un alt mesaj fals. Pe 21 septembrie, în studioul unde candidații partidului au făcut o ședință foto pentru campania electorală, percheziții au fost efectuate de procurori anticorupție și ofițeri ai CNA. Oligarhul fugar Ilan Șor a anunțat anterior crearea unui nou bloc politic «Șansă. Obligații. Realizări», care a inclus partidele «Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei – FASM» și partidul «Șansă».

În vederea elaborării unor măsuri eficiente în domeniul combaterii alertelor false cu bombă, în luna iulie a anului trecut, Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova a lansat o inițiativă de modificare a Codului penal al țării și a propus înăsprirea pedepselor cu închisoarea și majorarea amenzilor de la 50,000 la 150,000 lei pentru a limita fenomenul raportărilor false de atacuri teroriste.

În prezent, infractorii se confruntă cu o amendă de până la 42,500 de lei, până la 240 de ore de muncă neplătită în folosul comunității sau doi ani de închisoare pentru anunțarea falsă a unei bombe. Cu toate acestea, potrivit unui comunicat de presă al Ministerului Afacerilor Interne, noua versiune a articolului din Codul penal prevede mai multe circumstanțe agravante în care pedeapsa ajunge la o condamnare maximă la 12 ani de închisoare.

Comisia securitate națională, apărare și ordine publică din 13 septembrie 2023

Principalele obiective și priorități ale instituțiilor cu atribuții în asigurarea securității statului și a cetățenilor pentru perioada septembrie-decembrie 2023:

Ministerul Afacerilor Interne a identificat următoarele obiective:

- ✓ Consolidarea luptei cu criminalitatea organizată pe baza evaluării amenințărilor și cooperării cu partenerii;
- ✓ Consolidarea sistemului de management al migrației; Eficientizarea măsurilor de prevenire a cazurilor excepționale prin sporirea capacităților de răspuns;
- ✓ Consolidarea managementului frontier conform acquis-ului Schengen;
- ✓ Preluarea și racordarea la bunele practici europene pentru educație în cadrul MAI;
- ✓ Automatizarea proceselor de lucru și prestare a serviciilor digitale;
- ✓ Diminuarea, prevenirea și combaterea corupției. Reprezentantii instituției au evidențiat, în special, necesitatea asigurării siguranței rutiere și introducerea unor modificări relevante la Codul Rutier.

Ministerul Apărării a identificat următoarele obiective pentru perioada vizată:

- ✓ Asigurarea funcționalității Armatei Naționale și a capacităților de apărare;
- ✓ Sporirea activității serviciului militar și creșterea condițiilor de muncă, a salariilor și a diurnei pentru militarii implicați în misiuni de menținere a păcii;
- ✓ Consolidarea relațiilor internaționale și creșterea contribuției la misiunile de menținere a păcii;
- ✓ Eficientizarea controlului democratic asupra forțelor armate;
- ✓ Eficientizarea proceselor de planificare strategică;
- ✓ Dezvoltarea activităților de cercetare în domeniul militar; achiziționarea echipamentului militar și a infrastructurii moderne.

Serviciul Vamal își propune să implementeze următoarele activități:

- ✓ Elaborarea cadrului normativ secundar și terțiar conform noului Cod Vamal;
- ✓ Eficientizarea controlului vamal;
- ✓ Digitalizarea procedurilor vamale;
- ✓ Prevenirea și combaterea schemelor de corupție;
- ✓ Consolidarea cooperării cu instituțiile internaționale;
- ✓ Definitivarea creării unui centru de inteligență pentru analiza riscurilor;
- ✓ Combaterea spălării banilor și finanțării terorismului;
- ✓ Ajustarea măsurilor speciale de investigații.

Biroul Politici de Reintegrare a prezentat următoarele direcții prioritare:

- ✓ Încadrarea agenților economici din regiunea transnistreană în condițiile generale de activitate, prin modificări la Codul Fiscal;
- ✓ Examinarea posibilității extinderii mecanismului de acordare a plăcuțelor cu numere de înmatriculare neutre pentru vehiculele înmatriculate în regiunea transnistreană, pentru o perioadă de 2 ani;
- ✓ Asigurarea securității și bunei desfășurări a alegerilor locale.

Activitatea Serviciului de Informații și Securitate va fi focusată pe implementarea în practică a noului pachet de legi SIS și legii cu privire la activitatea contrainformativă, definitivarea unei noi legi privind curierii speciali și a unei noi legi privind secretul de stat, care va fi adaptată la cerințele și standardele europene.

Administrația Penitenciarelor a semnalat probleme legate de lipsa de personal, prezentând și ca obiectiv elaborarea unui proiect de lege privind încadrarea în muncă a persoanelor condamnate și a modificărilor privind alimentarea în penitenciare.

Agencia Servicii Publice va propune modificarea actelor de identitate prin introducerea unui document unic, care ar putea permite, în cazul semnării unor prevederi bilaterale, călătoria cu acest document peste hotare.

Centrul Național de Protecție a Datelor cu Caracter Personal propune modificarea legislației cu privire la prelucrarea și protecția datelor cu caracter personal.

DINAMICI DE SECURITATE LA NORDUL ȚĂRII

• Victor GAIDEEC, NordNews

Intensificarea activității partidului neconstituțional «Șor» în Bălți

În luna septembrie, deputata Parlamentului Republicii Moldova Marina Tauber, din partea partidului neconstituțional «Șor», a avut zeci de întâlniri cu locuitorii din Bălți, promițându-le un viitor fericit. În ciuda faptului că, la 19 septembrie, Curtea Constituțională nu a satisfăcut apelul membrilor partidului «Șor» de a ridica interdicția privind posibilitatea de a candida la alegeri, în general, autoritățile nu au împiedicat activitățile Marinei Tauber, care conduce de fapt campania electorală.

În ciuda interdicției de a candida, pe 20 septembrie, ea a depus cererea de înscriere ca candidat independent pentru funcția de primar al municipiului Bălți. Există o mare probabilitate ca, în cazul refuzului de înregistrare, deputata să susțină o altă candidatură și ea însuși să preia funcția de viceprimar, obținând astfel posibilitatea de a gestiona orașul ca așa-numitul «cardinal gri». Activitățile sale sunt, de asemenea, promovate activ de publicitate pe Facebook. Este demn de remarcat faptul că în doar 2 săptămâni din septembrie Marina Tauber de 8 ori a apărut în știrile celui mai popular canal de telegram din Bălți «Beltsy Online». În același timp, conținutul de știri cu participarea sa a fost extrem de pozitiv. Un alt reprezentant al partidului «Șor», Alexei Lungu, primarul interimar al orașului Orhei, este, de asemenea, o figură foarte populară în portalurile de știri și rețelele sociale.

Partidul «Șor» continuă să beneficieze de un nivel foarte ridicat de sprijin în rândul locuitorilor municipiului Bălți, în ciuda dosarelor penale și a sentinței pronunțate împotriva liderului formațiunii, care a fost implicat în furtul miliardului.

Problemele din domeniul energiei devin subiectul manipulării la începutul sezonului de toamnă

Societatea moldovenească cu mari dificultăți a supraviețuit iarna trecută și odată cu apropierea noului sezon de încălzire, această problemă a revenit pe ordinea de zi. Acest lucru este însoțit de manipulări și știri false. Reprezentanții forțelor pro-ruse sunt extrem de nemulțumiți de faptul că, în urma auditului datoriei față de Gazprom, autoritățile moldovene au declarat că datoria față de compania rusă este de doar 8,6 milioane de dolari. Deputatul Alexandru Nesterovschi a declarat în rețelele sociale că «cea mai mare fragilitate este că vom cumpăra același gaz rusesc de la greci, dar uneori mai scump decât dacă l-am cumpăra direct de la ruși». Această afirmație este pur manipulatoare și nu corespunde stării reale de lucruri. La 18 septembrie, Ministrul Energiei al Republicii Moldova, Victor Parlicov, a declarat pentru televiziune că «Gazprom vinde mai mult Greciei decât cumpărăm noi de la greci. Dacă grecii fac astfel de afaceri, mă îndoiesc. Până în prezent, gazul pe care îl cumpărăm, inclusiv de la compania greacă, este în următorii parametri de preț – aproximativ 430 de dolari (aproximativ 1.000 de metri cubi). Transnistria achiziționează gaze naturale direct din Rusia, la un preț de 568 de dolari, ceea ce depășește semnificativ tarifele la care Chișinăul cumpără combustibil de pe piața mondială».

Încercări de consolidare a progresului politicii pro-ruse în nordul Moldovei

În septembrie, la Bălți, corturile partidului «Renaștere» au crescut «ca ciupercile după ploaie», colectând semnături în sprijinul referendumului privind aderarea la Uniunea Economică Eurasiatică (UEE), al cărei jucător principal este Federația Rusă. Reprezentanții partidului conving cetățenii de necesitatea de a coopera cu Moscova. În același timp, ei nu sunt absolut deloc jenați de politica agresivă a Kremlinului și de războiul dezlănțuit împotriva Ucrainei. Aceasta reprezintă o potențială amenințare de instabilitate în societate și subminează reputația Republicii Moldova în raport cu țările din lumea occidentală și acționează ca un obstacol în calea aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană.

În apropierea corturilor «Renaștere» au existat deja cazuri de conflicte între susținătorii opiniilor politice radical opuse. Reprezentanții partidului au avut, de asemenea, cel puțin de două ori întâlniri online cu deputații Dumei de Stat a Adunării Federale a Federației Ruse, iar președinta interimară a partidului, Natalia Parasca, a avut o întrevedere cu reprezentanta Ministerului rus de Externe, Maria Zaharova, cunoscută pentru retorica sa agresivă împotriva autorităților moldovenești. Toate acestea se bucură de un sprijin considerabil din partea locuitorilor din nordul Moldovei. La 15 septembrie, deputatul Parlamentului Republicii Moldova, Alexandru Nesterovschi, a rupt drapelul UE la un protest la Chișinău, continuând să răspândească discursurile Kremlinului: Pe lângă distrugere, prin această «cale spre Europa» încercăm încă să insuflăm valori străine: în școli, valorile LGBT sunt impuse, încercând să exercite presiuni și să interzică Biserica Ortodoxă Moldovenească.

Este de remarcat faptul că, potrivit studiilor sociologice ale Institutului de Politici Publice, sprijinul pentru aderarea Republicii Moldova la UE în rândul populației Republicii Moldova, din iunie 2021 până în august 2023, a scăzut cu 9,8 %, ajungând la 47 %. Iar sprijinul pentru aderarea la UEE în această perioadă a crescut cu 4,6 %, ajungând la 32,5 %.

Astfel, factorul rus continuă să rămână pe agenda politică internă și continuă să fie subiect de dezacord în societatea moldovenească. În același timp, acest factor este încă utilizat ca o linie de separare pentru decolteul geopolitic al est-vestului și, în principal, în regiunile vorbitoare de limbă rusă se opune vectorului de politică externă al dezvoltării UE-UEE.

DINAMICI DE SECURITATE UTA GAGAUZIA

• Snejana CALEDJI, Igor GUSEINOV, Centrul «Pro-Europa» Comrat

În UTA Găgăuzia a fost aprobat Comitetul Executiv

În cadrul unei ședințe speciale a Adunării Populare a Găgăuziei, care a avut loc pe 20 septembrie, a fost aprobată componența Comitetului Executiv al autonomiei, propusă de noul bașcan Eugenia Guțul. Procedura de aprobare a durat aproape trei luni. Din cauza lipsei de sprijin pentru majoritatea din Adunarea Populară a Găgăuziei, chestiunea aprobării a fost amânată constant.

Aprobarea Comitetului Executiv de către Adunarea Populară a Găgăuziei nu a avut loc în întregime, deoarece șefii Departamentului de Afaceri Interne al Găgăuziei și ai Oficiului Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova pentru autonomie nu au fost numiți, din cauza lipsei de coordonare a candidaților cu Chișinăul. Prin urmare, 20 de deputați au votat pentru noul guvern, 7 împotriva, 4 s-au abținut. În același timp, socialiștii au părăsit sala de judecată, declarând că nu doresc să numească persoane din anturajul lui Șor în fruntea autonomiei. Conform legislației în vigoare, următoarea etapă va fi aprobarea programului de activități al Comitetului Executiv.

Expulzarea șefului Sputnik Moldova și activitățile canalelor de Telegram ale acestei companii

În ciuda faptului că, luna aceasta, a avut loc expulzarea șefului Sputnik Moldova și faptului că «aceste măsuri au fost luate în legătură cu ingerința unui străin în afacerile interne ale Republicii Moldova, care amenință securitatea informațională a țării noastre», canalul de Telegram Sputnik Moldova (26,7K abonați) continuă să publice informații manipulatorie și, de asemenea, partajează publicații de pe alte site-uri dubioase.

Fiecare sursă de informații are propriile sale scopuri și narațiuni specifice. Având în vedere toți acești factori, se poate concluziona că este o mașină uriașă pentru a crea falsuri, prezentând informații scoase din context, în spatele cărora există o cantitate impresionantă de resurse umane și financiare. Blocarea nu numai a site-urilor, ci și a rețelelor sociale și a canalelor ar contribui la minimizarea riscurilor generate de acest tip de mass-media fără scrupule. Răspunderea administrativă și penală pentru astfel de activități ar fi, de asemenea, eficientă.

Persoanele din partidul neconstituțional primesc noi numiri

«Gagauziya Radio Televizionu» (GRT) este principalul radiodifuzor public din cadrul UTA Găgăuzia, care difuzează în principal în limba găgăuză. Consiliul de supraveghere al companiei a ales un nou director executiv. Câștigătorul concursului a fost o persoană care, din 2019, lucrează ca avocat la Organizația Publică «Pentru Orhei», înregistrată la Orhei. Această organizație este direct legată de activitățile partidului «Șor», care este considerat neconstituțional.

Declarațiile Bașcanului Găgăuziei privind deschiderea reprezentanțelor UTA Găgăuzia la Ankara și Moscova

Într-un interviu acordat publicației turce Anadolu, precum și în rețelele sale sociale, Bașcana Găgăuziei, Eugenia Guțul, a declarat că intenționează să deschidă o reprezentanță a autonomiei la Ankara, pentru a dezvolta o cooperare mai strânsă cu Turcia. Bașcana a menționat, de asemenea, că Găgăuzia intenționează să deschidă un birou comercial la Moscova.

Aceste declarații au determinat un răspuns imediat din partea Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova. S-a menționat că declarațiile Bașcanei Găgăuziei sunt considerate «absurde», deoarece Găgăuzia nu are dreptul de a-și deschide misiunile oficiale și diplomatice în alte state: «Entitatea teritorială autonomă Găgăuzia este parte integrantă a Republicii Moldova, iar țara noastră are deja o reprezentanță diplomatică în Republica Turcia. Găgăuzia nu este un obiect al dreptului internațional. Prin urmare, regiunea nu poate deschide misiuni oficiale sau diplomatice în alte țări. Acesta nu este primul caz de astfel de afirmații absurde care nu pot și nu vor fi puse în aplicare practică».

Temeri privind consecințele sociale negative în UTA Găgăuzia ca urmare a modificării mecanismului de rambursare a TVA și căutarea de soluții de compromis cu privire la modificările propuse la Codul fiscal al Republicii Moldova

Ședința comună a Grupului de lucru al Parlamentului Republicii Moldova și Adunării Populare a Găgăuziei, care a avut loc la 12 septembrie, a avut ca scop discutarea modificărilor propuse la Codul fiscal al Republicii Moldova, implicând o modificare a mecanismului de rambursare a TVA. Legea adoptată în prima lectură prevede că rambursarea TVA se va face din bugetul UTA Găgăuzia, și nu din bugetul de stat al Republicii Moldova.

Deputații Parlamentului Republicii Moldova, care susțin modificările, au susținut necesitatea acestor modificări ca mijloc de restabilire a justiției fiscale în sistemul financiar local. Reprezentanții Găgăuziei și-au exprimat temerile cu privire la consecințele sociale negative ale modificării mecanismului de rambursare a TVA, în special în contextul reducerii veniturilor și cheltuielilor bugetare ale Găgăuziei.

Ca soluție de compromis, s-a sugerat ca grupul de lucru parlamentar să elaboreze și să trimită Parlamentului o notă informativă, precum și includerea unei propuneri de implicare a partenerilor internaționali pentru evaluarea financiară și economică a inițiativei legislative.

DINAMICI DE SECURITATE ÎN REGIUNEA TRANSNISTREANĂ ȘI LOCALITĂȚILE ZONEI DE SECURITATE

• Vitalie GUȚU, Zona de Securitate

Cele mai presante probleme de securitate în luna septembrie 2023

ÎN REGIUNEA TRANSNISTREANĂ PERSISTĂ PROBLEME GRAVE ÎN INSTITUȚIILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT

Începutul noului an de studiu 2023-2024. Prima oră, la data de 1 septembrie, în școlile cu predare în limba română din stânga Nistrului, desfășurată sub genericul «Moldova Europeană», în contextul obținerii de către Republica Moldova a statutului de țară candidată la aderarea la Uniunea Europeană. În acest context, vechile probleme continuă să rămână fără soluții, printre acestea putem menționa următoarele:

- Timp de peste trei decenii, contrar constatărilor Curții Europene a Drepturilor Omului, cele 8 instituții de învățământ cu predare în grafia latină din regiunea transnistreană se confruntă cu numeroase presiuni și provocări create de către administrația de facto de la Tiraspol.
- Una dintre cele mai grave probleme este infrastructura școlară. Clădirile ce aparțineau școlilor au fost confiscate ilegal de către pretinsa administrație de la Tiraspol. Această situație a determinat instituțiile de învățământ să identifice spații alternative. Totuși, sediile actuale sunt inadecvate pentru desfășurarea procesului educațional, făcându-i pe elevi și profesori să se confrunte cu dificultăți precum lipsa laboratoarelor specializate, săli de clasă mici și absența facilităților esențiale, precum cantine și săli de sport.
- Alte obstacole se transpun în limitarea libertății de circulație și riscul de a fi înrolați în mod forțat în «Armata RMN». Periodic, sunt constatate probleme în trecerea liberă a elevilor și profesorilor, dar și a bunurilor destinate procesului de instruire.
- Periodic, pretinsa administrație de la Tiraspol solicită liste cu datele băieților din aceste școli pentru evidența militară.

«RĂSPUNS» DIN PARTEA PRETINSELOR AUTORITĂȚI DE LA TIRASPOL LA PREVEDERILE LEGII ANTISPEARATISMULUI ADOPTATĂ ÎN FEBRUARIE DE PARLAMENTUL DE LA CHIȘINĂU

- La început de septembrie, Vadim Krasnoselski a ieșit, din nou, în fața presei din stânga Nistrului și a explicat că în cazul în care vor fi reținute persoane care dețin pretinsa cetățenie rmn, atunci Tiraspolul nu va ezita să vină cu un răspuns.
- Cod «galben» al așa-numitei amenințări teroriste, în regiunea transnistreană, a fost prelungit cu încă 60 de zile - până la 15 noiembrie 2023 inclusiv.
- Pe data de 30 septembrie expiră contractul de 6 luni de livrare a energiei electrice între centrala MGRES din regiunea transnistreană și Energocom. În condițiile stării de urgență continue contractul poate fi prelungit.

Măsurile luate de autoritățile locale pentru menținerea securității în regiune:

- Autoritățile s-au asigurat ca startul anului de învățământ pentru școlile din stânga Nistrului, cu predare în limba română, să fie desfășurat în siguranță și fără intervenții din partea regimului separatist de la Tiraspol.
- Comisia Unificată de Control a audiat rapoartele Comandamentului Militar Întrunit privind situația în Zona de Securitate. Între timp, și reprezentanții Misiunii OSCE în Moldova au informat că au fost efectuate 14 deplasări cu scop de monitorizare a perimetrului Zonei de Securitate. În context, delegația Republicii Moldova a atras atenția că, în aria de responsabilitate a Forțelor Mixte de Menținere a Păcii continuă să se afle posturi ilegale.
- S-a menționat că aceste posturi au fost instalate abuziv de structurile de forță transnistrene prin sfidarea actelor ce stau la baza operațiunii de menținere a păcii pe Nistru și a fost reiterată cererea de a le elimina necondiționat și de a asigura libera circulație în Zona de Securitate.
- Delegația Chișinăului din cadrul CUC a abordat și incidentul provocat la 7 septembrie curent în marja unor așa-zise antrenamente ale structurilor de forță transnistrene cu utilizarea muniției de luptă. În urma acestui caz au rămas urme de gloanțe pe pereții unor blocuri de locuit din Râbnîța, geamuri sparte și apartamente deteriorate. Partea transnistreană a confirmat incidentul și a menționat că victime nu au fost înregistrate și că după o documentare suplimentară, va prezenta Comisiei alte detalii.

Întâlnirile principale ale autorităților locale cu autoritățile centrale pentru menținerea securității naționale

- Viceprim-ministrul pentru reintegrare Oleg Serebrian, împreună cu reprezentanții Biroului politici de reintegrare, a efectuat o vizită de lucru în com. Lalova, raionul Rezina, unde a avut întâlniri cu administrația publică locală, profesori, consilieri locali, agenți economici și locuitori ai satului. Au fost trecute în revistă prioritățile executivului pentru localitățile din Zona de Securitate în anul curent. În același timp, au fost abordate subiecte ce țin de modernizarea infrastructurii drumurilor dintre localități, accesul populației la servicii, implementarea programelor cultural-turistice, etc.
- Reprezentanții Biroului politici de reintegrare au participat la prima ediție a Exercițiului național de simulare «Combaterea traficului de ființe umane: consolidarea cooperării între instituții prin intermediul exercițiului de simulare». Oleg Serebrian a pus accent pe necesitatea consolidării cooperării între instituțiile statului pentru ca acestea de comun să acționeze pentru prevenirea, informarea și lupta împotriva traficului de ființe umane, în special la frontierele Republicii Moldova, precum și în contextul crizei de securitate din țara vecină.
- Pe data de 4 septembrie, la Guvern s-a desfășurat ședința Consiliului pentru Drepturile Omului, prezidată de prim-ministrul Dorin Recean. Agenda a cuprins mai multe subiecte, cum ar fi: analiza situației privind respectarea drepturilor omului în stânga Nistrului și măsurile întreprinse de autorități în vederea asigurării respectării acestora, dar și aprobarea proiectului Setului de măsuri pentru implementarea recomandărilor recepționate în cadrul celei de-a 40-a sesiuni a Grupului de lucru al Evaluării Periodice Universale a ONU.

Activitățile structurilor internaționale în vederea menținerii securității în regiune:

- Președintele Republicii Moldova, Maia Sandu, a ținut un discurs în cadrul celei de-a 78-a sesiuni a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite (ONU). De la tribuna ONU, șeful statului a cerut repetat retragerea trupelor ruse de pe teritoriul Republicii Moldova, a declarat că Aderarea Moldovei la UE nu este doar o alegere politică, ci este singura cale de a proteja libertatea, pacea și democrația în Moldova și pe continent, și a făcut apel către lumea liberă să sprijine țara noastră.
- Organizația Tratatului Atlanticului de Nord (NATO) nu vede în prezent resurse militare capabile din partea Federației Ruse să facă joncțiunea cu regiunea transnistreană a R. Moldova. Despre acest lucru a declarat secretarul general adjunct al Alianței, Mircea Geoană, în cadrul unei vizite la Chișinău, în perioada 13-15 septembrie 2023. În acest context, oficialul NATO a făcut apel la liniște și calm. Mircea Geoană a explicat de ce neutralitatea R. Moldova nu înseamnă neapărat slăbiciune militară. Anterior, secretarul general adjunct al NATO, Mircea Geoană, a declarat într-un interviu pentru Agerpres că Alianța Nord-Atlantică este dispusă să meargă atât de departe cât R. Moldova este doritoare să meargă în relația cu NATO.
- Dosarul transnistrean și securitatea regională - pe agenda directorului Departamentului pentru Europa de Est și Asia Centrală al Ministerului Britanic de Externe, Chris Allan. Aflat într-o vizită de lucru la Chisinau, acesta și ambasadorul Steven Fisher s-au întâlnit cu viceprim-ministrul pentru reintegrare Oleg Serebrian pentru a discuta despre stadiul actual al procesului de reglementare transnistreană și progresele înregistrate în parcursul de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană.
- Ambasadorul SUA, Kent Logsdon, a vizitat o școală cu predare în grafie latină și s-a întâlnit cu Vadim Krasnoselski în timpul vizitei sale din 20 septembrie la Tiraspol. Cu elevii de la liceul «Lucian Blaga» diplomatul american a discutat despre importanța educației și i-a încurajat să continue studiul limbii engleze. În cadrul întâlnirii cu autoproclamatul lider de la Tiraspol, Vadim Krasnoselski, Ambasadorul a reafirmat angajamentul SUA față de o soluționare pașnică a conflictului transnistrean care să respecte suveranitatea și integritatea teritorială a Republicii Moldova, cu un statut special pentru regiunea transnistreană în cadrul granițelor recunoscute la nivel internațional ale Republicii Moldova, și a reiterat sprijinul SUA pentru respectarea drepturilor omului pentru toți, inclusiv și pentru persoanele reținute în închisorile transnistrene.
- În perioada 13-15 septembrie 2023, vicepremierul pentru reintegrare Oleg Serebrian s-a aflat într-o vizită de lucru la Bruxelles, în cadrul căreia a avut o serie de întrevederi cu oficiali din instituțiile Uniunii Europene.
- Comitetului politic și de securitate de la Bruxelles sporește atenția către regiunea transnistreană. Oficialii europeni și ambasadorii țărilor UE prezenți la eveniment au fost informați, de către vicepremierul pentru reintegrare, Oleg Serebrian, despre activitatea formatelor de negocieri privind reglementarea transnistreană și cu privire la prioritățile guvernamentale în promovarea politicilor de reintegrare a țării și de atingere a obiectivului de soluționare a conflictului transnistrean, cu respectarea integrității teritoriale a țării. A fost evidențiat rolul important al UE în contextul parcurgerii de către Republica Moldova a etapelor de pre-aderare, cu remarcă că progresele înregistrate în procesul de integrare europeană vor contribui nemijlocit la avansarea în procesul de reintegrare a țării, restabilirea spațiilor naționale unice, dezvoltarea durabilă a țării și la prosperitatea locuitorilor de pe ambele maluri ale Nistrului.

DINAMICA PROCESULUI DE REINTEGRARE:

- La sediul Misiunii OSCE din orașul Tiraspol, după o pauză de doi ani a avut loc ședința grupurilor de lucru pentru economie. S-a pus accent pe evoluțiile recente în politicile din domeniul eliminării barierelor tehnice în calea comerțului și protecției drepturilor consumatorilor, în contextul implementării acquis-ului Uniunii Europene, urmare a obținerii în anul 2022 a statutului de stat candidat de către Republica Moldova. S-a abordat și subiectul privind mecanismul achitării taxelor vamale la importul și exportul mărfurilor și a taxelor pentru poluarea mediului de către agenții economici din regiunea transnistreană, măsură ce are ca drept scop integrarea treptată a subiecților economici din regiune în câmpul legal și fiscal național. Cu regret, reprezentanții Tiraspolului au menținut un discurs politizat, invocând pretense presiuni din partea autorităților naționale, lucruri care nu au la bază careva argumente concludente, notează Biroul politici de reintegrare.
- Viceprim-ministrul pentru reintegrare Oleg Serebrian, co-președinte al Comisiei mixte interguvernamentale moldo-ucrainene în domeniul colaborării economice, a avut o întrevedere de lucru cu Paun Rohovei, ambasador cu misiuni speciale al Ucrainei responsabil de dosarul transnistrean. S-a discutat despre dinamica dialogului dintre Chișinău și Tiraspol, activitatea Comisiei mixte-interguvernamentale moldo-ucrainene în domeniul colaborării economice, precum și despre situația regională curentă. A fost efectuat un schimb de viziuni cu privire la perspectivele de avansare în procesul de reglementare transnistreană.
- Membrii Misiunii OSCE anunță că au urmărit cu atenție ceremoniile de deschidere a anului școlar la instituțiile cu predare în grafia latină din regiunea transnistreană, administrate de Chișinău. Echipele OSCE de monitorizare nu au înregistrat incidente. Elevii și profesorii au trecut prin punctele de control fără obstacole, iar noul an școlar a început conform planului. Situația generală de securitate în zonele monitorizate a fost pașnică.
- Ambasadoarea Kelly Keiderling, șefa Misiunii OSCE a declarat: «Asigurarea dreptului la educație și a bunăstării fizice și mentale a elevilor continuă să fie o prioritate în eforturile noastre de a construi încredere și de a încuraja dorința de a colabora cu ambele părți».
- Ministrul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Nicu Popescu, a declarat pentru publicația *Politico*, precum că teritoriul controlat de guvernul la Chișinău poate adera la UE indiferent de situația în jurul regiunii transnistrene, lăsând să se înțeleagă că Republica Moldova va adera fără teritoriile din stânga Nistrului, 11% din suprafața țării. Afirmările oficialului au stârnit nedumerire și critici în mediul online. «Teritoriul care este controlat de guvernul nostru de la Chișinău poate adera la UE indiferent de ceea ce se întâmplă la est de noi, iar asta include situația din jurul Transnistriei», a declarat Nicu Popescu într-un interviu oferit publicației *Politico*. «Nimeni nu dorește țări divizate în interiorul UE, dar menținerea țărilor la mila manipulării geopolitice și a conflictelor separatiste ar fi chiar mai rău pentru continent, pentru UE și pentru noi», a adăugat oficialul. Ca urmare a valului de reacții apărute în mediul online, provocate de afirmațiile ministrului, Igor Zaharov, consilierul pe comunicare al lui Nicu Popescu, a venit cu mai multe precizări, confirmând declarațiile ministrului. «Ne dorim să aderăm la UE ca o țară reintegrată. În același timp ar fi iresponsabil din partea noastră să facem calendarul nostru de aderare dependent de evoluțiile reglementării conflictului transnistrean și de doleanțele liderilor separatiști din stânga Nistrului. Reintegrarea pașnică a regiunii transnistrene va avea loc, fie până, fie după aderarea noastră la UE. Trebuie să mergem ferm și accelerat în procesul de aderare la UE – spațiu la care aparținem din toate punctele de vedere», a precizat acesta în comentariul său.
- Asociația pentru drepturile omului Promo-LEX a făcut apel la președinta Maia Sandu să folosească platforma ONU pentru a implica comunitatea internațională în soluționarea problemelor legate de drepturile omului în Transnistria. Acest lucru se arată într-o declarație a organizației neguvernamentale în legătură cu participarea președintei Maia Sandu la cea de-a 78-a sesiune a Adunării Generale a ONU. Asociația notează că «situația drepturilor omului în regiunea transnistreană s-a deteriorat grav și, prin urmare, necesită intervenția autorităților constituționale». Promo-LEX propune ca președinta, între altele, să facă apel la Consiliul ONU pentru drepturile omului cu o cerere de numire a unui raportor special pentru Transnistria, «asigurându-se astfel o viziune imparțială și autorizată asupra situației».

CAZURI DE AMENINȚĂRI HIBRIDE, ATACURI, POTENȚIALE PERICOLE HIBRIDE, INCIDENTE DE DEZINFORMARE ȘI ȘTIRI FALSE:

- Structurile ilegale de forță transnistrene au împușcat în blocuri de locuit în timpul unor așa-zise antrenamente. Pretinsele autorități, precum și presa din regiune, nu au comunicat nimic despre acest incident, însă delegația transnistreană a acuzat Chișinăul că sunt auzite sunete de focuri de armă din timpul exercițiilor de pe poligonul de la Bulboacă ce i-ar îngrijora pe locuitorii din Bender/Tighina și din apropierea raionului Grigoriopol. Redacția Zona de Securitate a aflat că incidentul din Râbnîța s-a produs pe strada Kirova 80, fiind avariate cel puțin trei apartamente.
- Fotojurnalista Elena Covalenco a fost declarată «indezirabilă» pe teritoriul regiunii transnistrene pe o perioadă de trei ani. Jurnalista a scris pe pagina sa de Facebook că intenționa să meargă la meciul de fotbal ce are loc în această seară la Tiraspol. «Tocmai am fost înștiințată de către forțele separatiste de la Tiraspol că am interdicție de intrare într-o regiune a țării mele. Pur și simplu mergeam la meci. Mulțumim autorităților constituționale ca au făcut tot posibilul ca meciul de azi să aibă loc pe un teritoriu unde securitatea ta depinde de vointa unui regim ilegal», a scris în mesajul său Elena Covalenco. Înștiințarea a fost întocmită de pretinsul minister al securității din regiune - MGB. Din profilul jurnalistei se arată că ultima sa vizită în regiune a fost pe 13 iulie 2023.
- Presa din stânga Nistrului a tirajat știrea precum că autoritățile de la Chișinău, fără nicio explicație, au interzis accesul a 18 cercetători din Rusia, Belarus și Asia pe teritoriul Republicii Moldova. Aceștia urmau să ajungă la o conferință desfășurată la Tiraspol, conform presei din stânga Nistrului. Potrivit liderului separatist Krasnoselski, Chișinăul ar fi văzut în limba rusă – subiectul central al evenimentului de la Tiraspol – un adevărat pericol. La solicitarea portalului realitatea.md, Serviciul de presă al Poliției de Frontieră a precizat că 46 de persoane nu au fost admise să intre în Republica Moldova timp de 24 de ore. «În contextul măsurilor întreprinse pe linie de securitate, având la bază analiza de risc și informațiile obținute prin schimbul de informații cu Serviciul de Informații și Securitate, dar și cu partenerii internaționali, pentru 46 de cetățeni străini care intenționau să intre în Republica Moldova s-a aplicat refuzul de intrare în ultimele 24 de ore. În cazul cetățenilor străini, nu le-a fost autorizată trecerea frontierei de stat și, după măsurile de filtrare instituite, persoanele au fost întoarse în statul de pornire», a precizat autoritatea. Pentru a exclude riscurile de securitate, în toate punctele de trecere a frontierei de stat sunt aplicate protocoale de securitate. Acest fapt presupune suplimentarea controlului trecerii frontierei de stat pentru călători, în special pentru cetățenii străini. În continuare, Poliția de Frontieră în cooperare cu autoritățile naționale competente și partenerii internaționali va întreprinde măsurile necesare pentru a nu admite cazuri ce atentează la siguranța și securitatea statului și a cetățenilor Republicii Moldova.
- Postul de televiziune din stânga Nistrului, TSV, titrează într-o știre că, vicepremierul moldovean, Oleg Serebrian, a discutat despre situația din Transnistria cu oficiali europeni la Bruxelles. Ca de obicei, doar oficialul Chișinăului vorbește despre rezolvarea conflictului pe platforma europeană. Fără a ține cont de opinia Transnistriei. Tot în acea știre tendențioasă se menționează că pentru Chișinău procesul de reintegrare reprezintă plata taxelor și impozitelor din partea agenților economici din regiune pentru anumite proceduri vamale.

Asociația pentru Politică Externă (APE) este o organizație neguvernamentală angajată în susținerea procesului de integrare a Republicii Moldova în Uniunea Europeană și facilitarea procesului de soluționare a problemei transnistrene în contextul europeanizării țării. APE a fost constituită în toamna anului 2004 de un grup proeminent de experți locali, personalități publice, de foști oficiali guvernamentali și diplomați de rang înalt, toți fiind animați de dorința de a contribui cu bogata lor experiență și expertiză la formularea și promovarea de către Republica Moldova a unei politici externe coerente, credibile și eficiente.

"Asociația Obștească Asociația Reporterilor „NORD-MEDIA" este fondatoarea portalului de știri www.nordnews.md, o asociație neguvernamentală, non-profit și neafiliată politic. Echipa redacțională are o experiență bogată în profesarea diverselor genuri ale jurnalismului: presă scrisă, online, TV și radio. Astfel, jurnaliștii portalului sunt capabili să promoveze libertatea de exprimare și interesele cetățenilor Republicii Moldova pe plan regional, național și internațional. Noi suntem deținătorii "Premiului European Pentru Societatea Civilă" și Premiul "Jurnaliștii anului 2019" Categoria Editorial, ediția a-25-a.

Zonadesecuritate.md este prima platformă din Republica Moldova creată pentru a reflecta situația din Zona de Securitate și regiunea transnistreană. Milităm pe respectarea drepturilor omului și asigurarea accesului la informații de interes public în stânga Nistrului. Mediatizăm și monitorizăm situația respectării drepturilor omului din ZS, dar și în regiunea transnistreană, unde locuiesc peste 350 de mii de cetățeni moldoveni. Un alt subiect cheie este reflectarea situației neclare cu așa-zisa "frontieră administrativă". Ne focusăm atenția și pe localitățile limitrofe de pe malul stâng și drept al Nistrului.

Centrul European „Pro-Europa” din Comrat a fost înregistrat la 01/25/2012. Centrul European „Pro-Europa” din Comrat își aduce contribuția la dezvoltarea societății civile găgăuze prin servicii de informare și consultanță, suport tehnic și instituțional, dezvoltarea și aprofundarea colaborării dintre autoritățile publice locale, organizațiile neguvernamentale și instituțiile mass-media în soluționarea problemelor comunităților locale și dezvoltarea voluntariatului în regiune.

Monitorul Politicii de Securitate și Apărare este realizat în cadrul proiectului "Consolidarea angajamentului societății civile în protecția securității naționale sub noile amenințări hibride" implementat de către APE în parteneriat cu Nord News, Centrul „Pro-Europa” din Comrat și Zona de Securitate, finanțat printr-un grant al Institutului pentru Raportare despre Război și Pace (IWPR) cu suportul Guvernului Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord. Opiniile, constatările și concluziile menționate aparțin autorilor și nu reflectă neapărat viziunea IWPR și Guvernului Britanic.

Pentru mai multă informație accesează www.ape.md